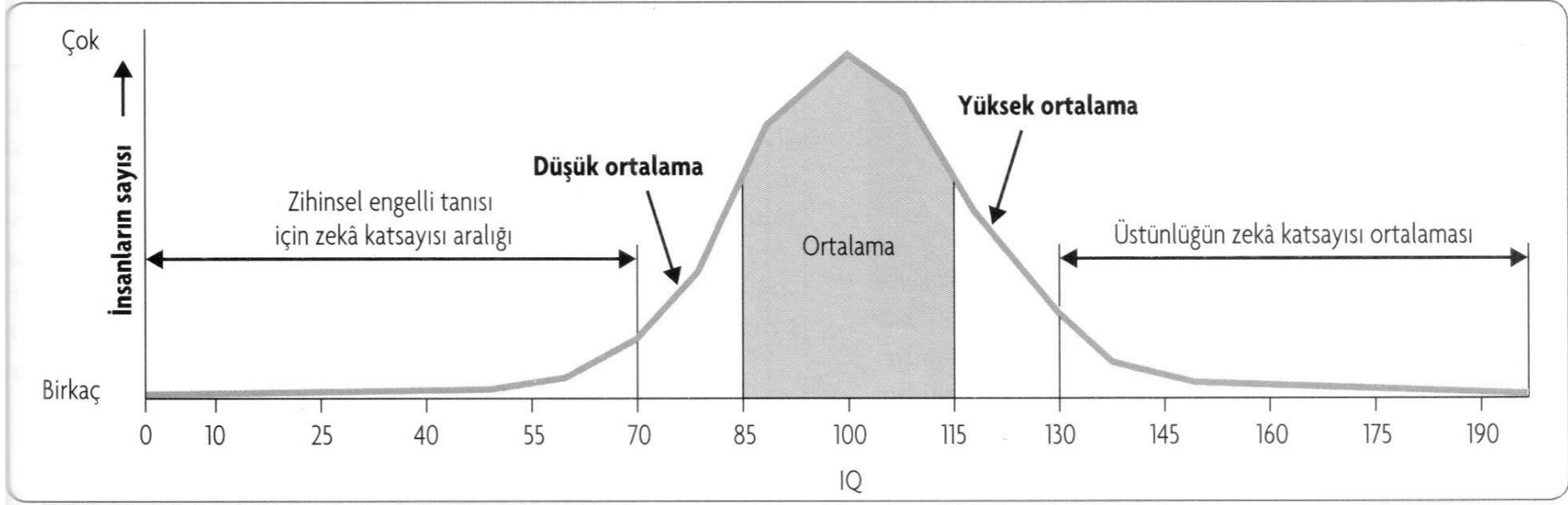

Zeka ve Değerlendirme

Zeka Puanlarının Dağılımı

- Zeka puanının ortalaması, 100.
- Standart sapması, 15.
- Zeka puanı dağılımı nasıl oluşuyor?
 - Standart hale getirilmiş bir zeka testi uygulanması,
 - Diğer insanların zeka puanlarının elde edilmesiyle oluşan normlar
- 2 yaşındaki bir çocuğa zeka testi uygulanabilir mi?

Zihinsel Gelişim Geriliği/Bozukluğu

Tanım ve Sınıflandırma

- Günümüzde;

20-25 ve altı ileri derecede zihinsel gelişim geriliği

25-40 ağır derecede zihinsel gelişim geriliği

40-55 orta derecede zihinsel gelişim geriliği

55-69 hafif derecede zihinsel gelişim geriliği

70-79 sınır zeka

80-89 düşük normal (donuk normal zeka)

Ağır Derecede Zihinsel Gelişim Geriliği

Ne Yapabilirler?

- Motor geliřimleri geridir.
- Konuřma ya yoktur ya da çok azdır.
- Okul yıllarında konuşmaya başlayabilirler ve temel öz-bakım yeteneklerinde eğitilebilirler.
- Yetiřkin yıllarda, çok sıkı denetimle çok basit işleri yaparlar.

İleri Derecede Zihinsel Gelişim Geriliği *Ne Yapabilirler?*

- Ciddi tıbbi problemleri vardır.
- Duyusal-motor işlevler açısından en düşük düzeye sahiplerdir.
- Çok yapılandırılmış bir çevreye, sürekli denetime ve bakıma ihtiyaç duyarlar.
- Okul yıllarında motor gelişimlerinde artma olabilir.
- Yetişkinliklerinde çok basit öz-bakım işlevlerini yapabilirler veya çok basit dil gelişimi gösterebilirler.
- Hangi zihinsel gelişim düzeyinde zeka testi uygulanmaz ya da uygulanamaz?
- Özel eğitim ne işe yarar?

Üstün Yeteneklilik

- Zeka düzeyi olarak, normalin iki standart sapma üstünde olma;
 - **Üstün zekalılık sadece zeka testi puanlarına göre belirlenebilir mi? Değerlendirme açısından ne gibi sorunlar yaratır?**
- Akademik, zihinsel yetenek, yaratıcı-üretici düşünme, sanat, estetik, spor ve liderlik gibi alanlarda yaşıtlarına göre daha iyi performans sergilemek.
 - Bu alanlarda daha hızlı gelişme kaydederler.
 - Daha farklı öğrenme tarzlarına sahip olabilirler.
 - Yeteneklerine yönelik eğitimler veren okullara ihtiyaç duyarlar.

Üstün Yeteneklilik

- Üstün yetenekli çocukların zihinsel ve bilişsel özellikleri;
 - Olağanüstü soyut düşünme yeteneği ve yatkınlığını
 - Zihinsel merakı/öğrenme tutkusunu
 - Hızlı öğrenmeyi
 - Karmaşık düşünme süreçlerini
 - Analitik düşünmeyi
 - Etkili hayal gücünü
 - Farklı düşünmeyi ve odaklanma yeteneğini
 - Yaratıcılığı içerir.

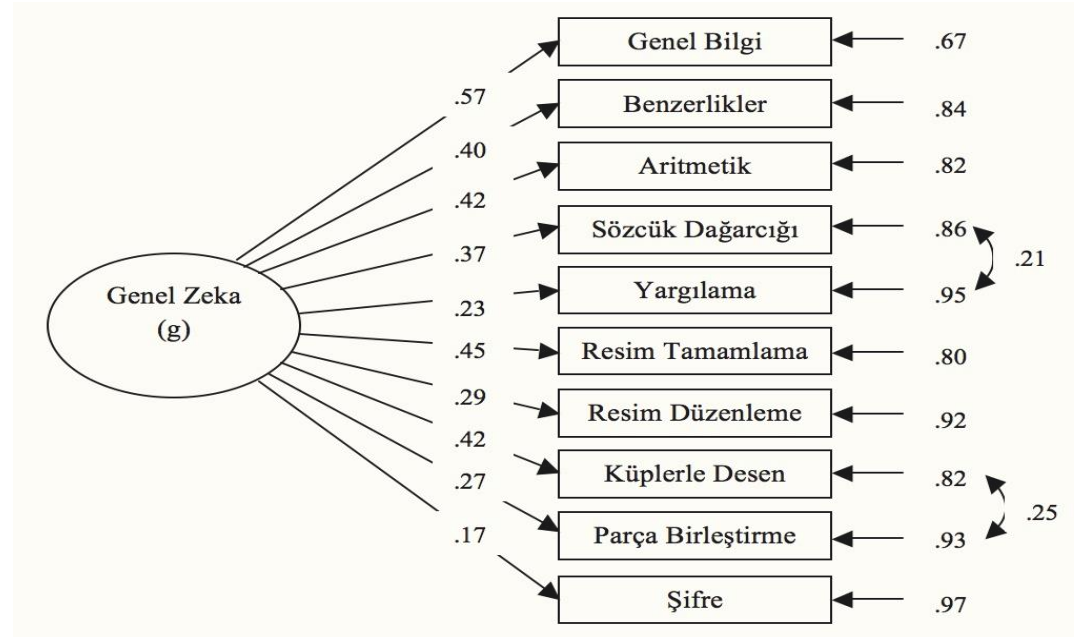
Zeka Kuramları

- Psikometri alanı ne işe yarar?
 - Psikolojinin ölçümle uğraşan alt alanı!

Zeka Kuramları

Charles Spearman

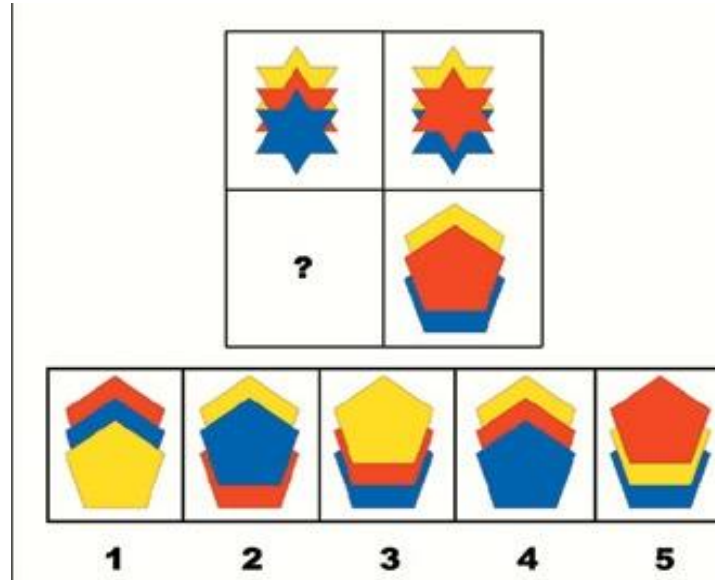
- Faktör analizi...
- g (general intelligence) faktörü

Zeka Kuramları

Raymond Cattell

- **Akıcı zeka;** karmaşık ilişkileri çözümlene ve problem çözme becerisi.
- Wechsler Çocuklar için Zeka Ölçeği IV (WÇZÖ-IV)'ten...

Zeka Kuramları

Raymond Cattell

- **Kristalize zeka;** öğrenilen bilgiyi ve bu bilgiyi geri çağırabilme.
- Wechsler Çocuklar için Zeka Ölçeği IV (WÇZÖ-IV)'ten...
- “Bilim ve teknolojideki hızlı değişim ne gibi sorunlara yol açar?”

Zeka Kuramları

Robert Sternberg

- Analitik Zeka; işleme becerisi için gerekli bilgi.
- Yaratıcı Zeka; problemlerle başa çıkma yeteneği.
- Pratik Zeka; yeni ve farklı bağlamlara uyum sağlayabilme.

Zeka Kuramları

Howard Gardner

TABLE 9.4 Gardner'in Sekiz Zekâsı

Zekâ	Son Durum	Ana Bileşenler
Mantıksal–matematik	Bilim adamı Matematikçi	Mantıksal ya da sayısal yapılara duyulan hassasiyet ve onları fark etme becerisi
Dilsel	Şair Gazeteci	Seslere, ritimlere ve kelime anlamlarına duyulan hassasiyet; dilin işlevlerine duyulan ilgi
Doğa Zekâsı	Biyolog Çevreci	Değişik türler arasındaki farklılıklara duyulan hassasiyet; yaşayan canlılarla incelikle etkileşime girebilme becerisi
Müzikal	Besteci Kemancı	Ritim, perde ve tınıları üretebilme ve kavrama becerisi; müzikal dışavurumculuğun farklı türlerini takdir etme
Uzamsal	Denizci Heykeltıraş	Görsel-uzamsal dünyayı doğru algılama ve kişinin ilk algısına değişiklikler uygulama becerisi
Bedensel kinestetik	Dansçı Sporcu	Kişinin vücut hareketlerini kontrol edebilme ve amaçları ustalıkla idare etmek
Kişiler arası	Terapist Satış görevlisi	İnsanların farklı modları, mizaçları, motivasyonları ve isteklerini algılama ve onlara uygun tepki verme becerisi
Kişiyeye ait	Kendisiyle ilgili detaylı ve doğru bilgiye sahip kişi	Kişinin kendi duygularına ulaşabilme, onları birbirinden ayırabilme ve davranışı yönlendirmek için onlardan yararlanma becerisi; kişinin güçlü, zayıf yanlarını, isteklerini ve zekâsını bilmesi